

Sagen sattes under Forhandling.

Ordføreren (Bjerre): Vi have i de sidste Aar, og da navnlig ogsaa i denne Samling behandlet mange vigtige Lovforslag; Lovforslag af stor Betydning baade økonomisk og aandelig. Det Forslag, vi behandle i Dag, kan vel ikke komme op i Højde med enkelte af de andre, men blandt de økonomiske Forslag maa jeg hævde, at det staar højt. Det er i Virkeligheden et Forslag, der fremfor noget tager Sigte paa at gøre det danske Landbrug rentabelt, stille det danske Landbrug saaledes, at det evner at konkurrere med Udlandet paa Verdensmarkedet. Jeg skal ikke paa nogen Maade undervurdere Skattelovens Betydning. De tage Sigte paa mere eller mindre Retfærdighed inden for Landets Grænser. Husdyrloven derimod tager Sigte paa at stille de danske Landmænd under saadanne Kaar, at de tør gaa Fremtiden i Møde med nogenlunde Udsigt til at kunne klare sig over for Udlandet. Det har ikke blot Betydning for Landboerne, men for hele Nationen, at vore Husdyr blive af allerbedste Slags. Der er maaske intet, der i den Grad har svækket Landbrugets Evne som det, at der omkring i Landmændenes Stalde har staaet Dyr, som ikke betalte deres Føde, ikke vare rentable og i Virkeligheden bragte deres Ejer Tab Dag for Dag. Man har kaldt dem Rotterne i Landmændenes Stalde; det er dem, der have ædt mangan en Landmand fra Gaard og Hjem. Dette har ligget i Mangel paa tilstrækkeligt Kendskab til Dyrene, Mangel paa Regnskabsføring og Kontrol og mange andre Mangler. At der derfor nu i den sidste Tid særlig er lagt Vægt paa at skaffe de daarlige Individuer ud af Staldene og faa de bedste ind, er rimeligt, og det er ogsaa dette, Lovforslaget tager Sigte paa. At man ikke før har lagt saa megen Vægt derpaa, er let at forstaa. De fleste af os i 40-Aars Alderen mindes fra vore Drengenaar, at den Gang gjaldt det om at sælge Korn, da opfattede man Husdyrbruget kun som et nødvendigt Onde; man solgte magert Kvæg og Korn. Men saa kommer Forandringen: Kornet falder i Pris, Jernbaner blive anlagte, det magre Kvæg taber sin Værdi som Udførselsgenstand, og i Stedet for gaar man over til Fedekvæg. Samtidig opstaar en stærk Mejeridrift, og det har til Følge, at man gaar over til hurtigst muligt at anskaffe saa mange Køer, man kan overkomme. Men om de Køer, man fik fat paa, vidste

man ikke, hvilken Afstamning de havde, og mange Gange ikke, hvilken Race de tilhørte. Det gjaldt den Gang blot om hurtigst muligt at faa fat paa Individuer, der kunde malke. Jeg skal ikke her rose de danske Landmænd, men det maa alligevel indrømmes, at de Svingninger, som det har været nødvendigt at gøre under Hensyn til de forandrede Forhold, dels Udlandets Stilling, dels Verdensmarkedets Priser, have Landmændene gjort godt og ret hurtigt og gjort dem saaledes, at de have forvoldt den mindst mulige Skade. De have maattet slaa om fra magert Kvæg og fra Kornsalg til Fedning og til Forbrug af Korn. De ere slaaet om fra Bøtte- og Vandmejeri til Ismejeri, og de ere gaaet over til Centrifugesystemet. Vi maatte gaa over fra at sælge levende Svin til at sælge slagtede Svin. Vi ere nu næsten helt gaaet over fra at sælge levende Kreaturer til at sælge slagtede Kreaturer. Alle disse Svingninger og Forandringer, som have været nødvendige, mener jeg ere udførte godt og hurtigt. Nu gælder det om, at vi kunne udføre den sidste Vending, den sidste Forandring, som er nødvendig, og at vi kunne udføre den saa godt og hurtigt som muligt. Og denne Forandring, som er en absolut Følge af de andre, nemlig at faa de daarlige Individuer ud af Staldene, er en Forandring, der nu særlig er kommen frem, fordi det nu viser sig, at medens man før har kunnet komme af med de daarlige Individuer til taalelige Priser, er Udsigten til, at dette vil høre op, nær for Haanden. Saa længe det endnu var muligt — for at holde os til Malkekqvæg —, naar det viste sig, at Køerne ikke malkede godt, at fede dem og sælge væk og gøre det uden Tab, saalænge var man ikke særlig opfordret til at lægge mest Vægt paa, at det var gode Dyr. Men det har nu vist sig, navnlig i Fjor og i Aar, at det er forbundet med stort Tab at fede de Dyr, som ere indkøbte til at være Malkedyr og at skulle sælge dem som Fededyr. Saa længe Forholdene vare anderledes, lagde man ikke særlig Vægt paa at faa gode Stammer og gode Racer og gode Individuer med god Nedarvningsevne. Man købte et Individ og brugte det, medens man havde det, og duede det saa ikke, solgte man det væk, og der var ingen særlig Skade sket. Jeg fremhæver, at navnlig i Jylland har noget af det mest lønnende Husdyrbrug været drevet saaledes, at man mælkefedede Kvæget; man købte ind for Føde og solgte væk igen uden Hensyn til, om Dyrene vare gode eller ikke. Men nu er det en For-